

ta, vel salus earum periclitentur, nihilominus una tantum sit malitia, quia ex majori vel minori necessitate proximi non multiplicatur, sed augetur illud peccatum; et tamen negari non potest, quin illa circumstantia in confessione dicenda sit, non minus quam numerus hominum in voluntate occidendi; ergo hæc necessitas non provenit ex distinctione numerica, sed ex gravitate culpæ.

36. *Secunda solvitur.*—Præterea, si quis uno indivisibili actu charitatis amat decem proximos, una est indivisibilis bonitas illius actus, ut suppono ex 1. 2, quia talis bonitas vel est realis et positiva differentia illius actus, vel est relatio, aut alia proprietas illi proportionata; differentia autem illius actus omnino est indivisibilis, respiciens decem illos homines per modum unius objecti adæquati; et ideo unica habitudine transcendentali ad illos tendit; ergo similiter odium eorumdem hominum unicam habet malitiam, quamvis non respiciat aliam materiam propinquiorum, sed immediate tendat in tales personas; ergo idem erit de voluntate occidendi tot homines, eo vel maxime quod potest quis velle uno ictu eos occidere, et ita videtur habere proximam materiam magis unam, quam sit quantitas pecuniae in voluntate eleemosynæ, vel quantitas furti, si a multis personis accipienda esset, et hoc modo caderet in voluntatem. In his ergo et similibus casibus existimo, quod ad speculationem spectat, non esse necessarium malitias has numero distingue-re, tum quia non per modum relationum, sed privationum attendenda est eorum distinctio; tum etiam quia relatio transcendentalis fundata in indivisibili entitate non multiplicatur propter materialem distinctionem terminorum, seu objectorum, unde in tali actu neque augeri, neque minui potest illa transcen-dentalis respectus, quia indivisibiliter tendit ad omnia illa objecta per modum unius. Quapropter, licet unumquodque ex his objectis per se posset terminare actum sibi adæquaturn, et ita possent esse ad illa objecta plures respectus distincti; tamen ut cadunt sub tam actum, nullum illorum objectorum per se sufficit ad terminandum aliquem respectum illius actus, sed solum omnia conjunctum.

37. *Non dantur in uno actu plures malitiae, sed omnes sunt per modum unius.*—Atque ita fit (applicando hoc ad malitias) ut licet singula ex illis objectis possent alias dare malitiam, tamen, ut conjuguntur in tali actu, nullum eorum per se illam confert, sed omnia simul

per modum unius ad unam et eamdem con-currunt; et ideo ex sola hac multitudine personarum non satis colligitur diversitas nume-rica malitiarum, quidquid sit, an ex alio capite interdum oriri possit hæc distinctio, quod alibi tractandum est. Unde tandem, quod ad præsum pertinet, non opinor, necessitatem confitendi hunc numerum, seu circumstan-tiam personarum, pendere ex hac specula-tione; omnino enim hæc circumstantia declaranda est in confessione, quidquid sit de illa numerica distinctione. Quod aperte confirmatur, si quis habeat desiderium occidendi multitudinem hominum, cuius numerum ignorat, vel si tentet comburere domum cum tota sua familia, quantacunque illa sit; tale enim peccatum non potest habere plures ma-litias; quot enim illæ erunt? et tamen non sa-tis est illud confiteri per modum unius sim-plicis homicidii interni, sed oportet explicare gravitatem objecti ejus, multo magis quam in voluntate occidendi tres homines; igitur hoc non pendet ex distinctione numerica ma-litiarum.

Quomodo numerus peccatorum in confessione sit explicandus.

38. *Prima conclusio.*—Ultimo dicendum superest, quod secundo loco in principio pro-posuimus, quomodo hæc distinctio numerica peccatorum sit in confessione aperienda; sup-positionis enim his quæ diximus, facilis est re-solutio. Nam dicendum imprimis est, quando penitenti certò constat de numero, illum debere confiteri, et non majorem neque minorem, quod per se constat. Solum est adver-tendum, nec oportere, nec semper expedire singula peccata per se et quasi historice nar-rare, sed satis esse uno verbo numerum dicere. Ita advertunt omnes moderni auctores de hoc scribentes, Cajet., tom. I Opusc., tract. 5, q. 6; Soto, dist. 18, q. 2, art. 4, concil. 2; Cano, dict. relect., p. 5; Pet. Soto, lect. 9 de Confess.; Navar., cap. 6, num. 14. Ratio est, quia ad morale iudicium id satis est; reliquum autem et per se est molestum confessori, et potest esse nocivum penitenti, imo etiam confessori. Solum observentur quæ de circumstantiis diximus; nam, si in aliquo singulari peccato aliqua occurrit necessario confitenda, quoad eam partem oportebit fac-tum exponere, quantum fuerit necessarium.

39. *Secunda conclusio.*—Deinde dicendum est, quando, facta morali diligentia, temporis et conscientiæ penitentis, et capacitatí accom-

modata, non occurrit numerus omnino cer-tus, tamen se offert aliquis numerus, qui plus minusve parum creditur a certo di-stare, eodem modo declarandum esse, idque suffi-cere, tum quia fit quod moraliter est possi-bile, tum etiam quia id satis est ad morale ju-dicium humano modo ferendum. Et post con-fessionem, licet aliqua in particulari et dis-tincte occurrant, quæ non videntur ita explicata, non est necessarium ea iterum confi-teri, nee de illis esse sollicitos, quia in prædicto numero sufficiens inclusa fuere; nisi fortasse specialis circumstantia necessaria o-currat, quæ nullo modo declarata fuerit; vel nisi postea occurrat tanta multitudine peccato-rum, ut notabiliter excedat numerum prius expressum, quia illa revera non fuisset satis explicata per priorem confessionem; hoc vero vix potest moraliter contingere, si prior diligenter mediocris fuit.

40. *Tertia conclusio.*—Tandem dicendum est: quando, facta diligentia, neutro ex dictis modis potest cum probabilitate affirmari ali-quis certus numerus, tunc sufficiet consuetu-dinem peccandi declarare, et tempus quo po-nitens in illa perduravit, et modum frequentiæ per dies, vel hebdomadas, quoad fieri possit; ad quem explicandum debet etiam confessor poenitentem juvare prout potuerit; quod fa-cilius erit in actibus externis, qui non tam frequenter committuntur. Interni vero declara-ri possunt, dicendo se fuisse paratum ad committendum vel desiderandum tale pecca-tum, quoties occasio vel memoria illius o-currebat, vel aliquid simile. Ita etiam docent omnes. Et ratio est eadem, scilicet, quia fit quod moraliter potest; et præcepta hæc non sunt impossibilia; et, ut infra dicemus, hæc integritas non ita exigitur, ut semper ac ne-cessario debeat esse omnino conformis rebus ipsis, sed conscientiæ et facultati penitentis, quæ etiam morali modo satis tunc innotescit confessori, ut de illa possit moraliter judica-re. Quare in his casibus non debet confessor urgere penitentem, ut aliquem certum nu-merum proferat; id enim sæpe est moraliter impossi-bile, vel ita incertum, ut nulla fides illi adhiberi possit.

SECTIO VI.

Utrum sit necessarium ad integratatem confessionis dicere peccata jam semel confessa.

4. *Duae regulae proponuntur. — Prima re-gula. — Interrogatio.*—Aliquando peccato-

rum confessio talis est, ut ex ea non perficiatur sacramentum, quæ generali dicetur confessio invalida; illa vero dicitur valida, quæ vera et sufficienti absolutione informatur. Juxta hanc ergo duplē confessionem duæ sunt regulæ generales in hac materia. Prior est: si confessio invalida fuit, de neces-sitate sacramenti est illa peccata iterum con-fiteri, et sine illis subsequens confessio non erit integra. Est communis et certa. Ratio est, quia illa peccata non fuerunt per claves remissa; ergo iterum sunt subjicienda clavis, ut remittantur, quia hoc est medium per se nececessarium ad talem remissionem. Item confessio invalida est nulla; ergo nihil am-plius operatur quam si facta non fuisset; sed si non fuisset facta, necessario essent illa pec-cata confitenda; ergo idem est necessarium, etiamsi facta fuerit. Dices: interdum potest non confici sacramentum ex confessione ob-solam malitiam sacerdotis, quia, verbi gratia, non habuit intentionem absolvendi; cur ergo obligandus est penitens iterum confiteri, cum jam ex parte sua fecerit quod potest et debet? Respondetur primo, quia hoc est medium ne-cessarium ad salutem. Deinde, quia hæc obli-gatio non est tantum ad agendum, sed etiam ad recipiendum, ut sic dicam; et ideo qua-cunque ratione factum sit ut medium neces-sarium non recipiatur, semper manet obliga-tio iterum recipiendi; ut si quis baptizetur a pravo ministro non habente intentionem, te-netur iterum baptizari, quamvis non per ip-sum steterit, sed ex malitia alterius. Ita ergo in præsenti manet obligatio recipiendi sacra-mentum penitentia; et quia hoc non fit nisi præmissa confessione, manet obligatio iterum confitendi.

2. *Secunda regula.*—Posterior regula est: si confessio fuit valida, per se loquendo, illa peccata jam non pertinent ad integratatem subsequentis confessionis, nec sunt de neces-sitate illius. Est etiam communis et certa re-gula, quam docet Benedict. XI, in extrav. *In-ter cunctas, de Privil.: Ne sequatur, inquit, ab-surdum, ut peccata semel per penitentiam di-missa debeat quis iterum confiteri.* Idem ha-bet Joannes XXII, in extravag. *Vas electionis*, de Haereticis, ubi oppositum dicit erroneum. Sumitur etiam ex Tridentino, sess. 14, c. 5, dicente, ea peccata esse confitenda, quorum aliquis conscientiam habet; postquam autem peccata sunt rite in confessione revelata et remissa, non manent in conscientia. Ratio vero clara est, quia circa talia peccata jam

sunt Christi verba impleta: *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis;* ergo satisfactum est divino praecepto, et medio ad salutem necessario; ergo nulla superest necessitas. Confirmatur ex aliis verbis, *Quorum retinueritis, ex quibus supra diximus potissimum colligi necessitatem confessionis; non potest autem sacerdos talia peccata retinere, etiamsi velit, quia jam non sunt; ergo non continentur sub illis verbis, Quorum retinueritis, etc.*

3. *Dubium.* — *Solvitur.* — Dices: hoc argumento probaretur illud peccatum jam absolum, non solum non esse materiam necessariam, sed neque esse sufficientem, quia si non continetur sub illo verbo, *Quorum retinueritis, retenta sunt*, etiam non continebitur sub illo: *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis*, quia tam late patet unum sicut aliud. Respondetur negando consequentiam et probationem ejus; plura enim continentur sub potestate remittendi quam retinendi, ut constat de peccatis venialibus, de qua re supra dictum est. Nunc breviter pro materia praesenti ita explicatur, quia unusquisque reus potest in eadem causa saepius judicari, si ipse velit; non autem potest juste a judice ad hujusmodi judicium cogi; quod maxime verum habet in hoc sacramentali iudicio, quod omnino voluntarium est; in eo enim reus ipse se accusat et judicandum prebet; et ideo iterata confessio ejusdem peccati sufficiens materia et accusatio est in hoc iudicio, quamvis non sit necessaria. Et hinc etiam fit, ut tale peccatum iterum remitti possit, quia poenitens est sufficienter dispositus, et rite illud confitetur. Retineri autem non potest, loquendo proprie de retentione quoad culpam, quia cum illud jam fuerit dimissum, non potest iterum redire, nec impedire, quin sit homo sufficienter dispositus ad consequendam remissionem. Tandem confirmatur a simili, nam ante confessionis institutionem, post unam veram contritionem de peccatis habitam, non manebat necessitas habendi aliam, per se loquendo; sed similis et non major necessitas est nunc in confessione; igitur.

Quibus modis contingat confessionem esse nullam.

4. Circa utramque autem regulam aliqua declaranda supersunt; et imprimis circa priorem, quibus modis vel causis contingat confessionem esse nullam, ut propterea dictam obligationem relinquat. Hæc vero dubitatio

latissima est, et ideo breviter attingam capitula hujus nullitatis et remittam in propria loca. Primum est ex parte materie ob defectum interioris dispositionis necessariae; de quo defectu dixi supra tractando de contritione, ut est pars hujus sacramenti. Secundum caput est etiam ex parte materie, quia confessio non est integra culpabiliter, ita ut ex culpa mortali poenitentis talis integritas desit; et hunc defectum explicamus in tota hac disputatione et sequente. Tertium caput est ex defectu formæ, quia vel non profertur, vel non verbis necessariis. Et quartum caput erit, si absque intentione absolvendi proferatur; quea duo ex generali doctrina sacramentorum habentur, unde videnda sunt dicta de sacramentis in genere. Solum adverto, in duobus primis defectibus confessionem ex se et ex parte sua esse nullam; in his autem duobus ultimis non tam confessionem ipsam, quam totum sacramentum infectum relinqui, quia fieri potest ut ex parte confessionis nihil desit. Quintum caput est ex defectu jurisdictionis in ministro, et est proprium hujus sacramenti, quia est judicium, ideoque interveniente hoc defectu, tam confessio quam absolutio nullæ sunt, quia neque illa est accusatio, neque hæc sententia; et de hoc defectu dicturi sumus disputationibus sequentibus.

5. *Sententia aliquorum Doctorum reprobatur.* — Addunt nonnulli autores sextum caput, scilicet ignorantiam confessoris, quando tanta est, ut nesciat discernere inter peccatum mortale et veniale, reservatum, vel non reservatum; nam talis judex non potest justam sententiam proferre, ac proinde neque validam circa tale peccatum, et ideo confitendum iterum erit. Ita censuerunt aliqui, Richard. in 4, d. 17, art. 2, q. 8, ad 1; Anton., 3 p., tit. 14, c. 19; Ledesma in 4, q. 18, a. 2; Sylvest., verb. *Confessio* 1, q. 3; Victoria in Summ., n. 168. Verumtamen hæc sententia intellecta de ignorantia in particulari, circa differentiam eujuscunque peccati mortalium, scrupulosa est, et non satis fundata; nam, licet sententia sit injusta, potest esse valida, praesertim si non continet intolerabilem errorem. In praesenti ergo, si sacerdos habet alia necessaria, scilicet jurisdictionem et intentionem, et alioquin poenitens est dignus absolutione, concurrunt omnia essentialiter necessaria, et sententia non continet intolerabilem errorem in eo quod primarium est, scilicet in absolutione a culpa; licet autem contingat talem sacerdotem errare in satis-

factione, et medicina imponenda, ille error non est adeo substantialis, ut irriter sacramentum; quapropter, si talis defectus non redundet in pravam dispositionem poenitentis, per se non invalidat sacramentum. Redundabit autem in hujusmodi defectum dispositionis, si poenitens sciens et videns voluntarie eligat illi confiteri, quem scit esse ineptum ad suam conscientiam cognoscendam, quia hoc ipso vult male confiteri et judicari. At vero, si bona fide confiteatur sacerdoti ex posito et habenti potestatem, propter ignorantiam ejus non tenebitur iterum eadem peccata confiteri; alioquin quoties sacerdos nesciret discernere inter circumstantias mutantates speciem, confessio esset nulla, et iteranda, quod est absurdum. Atque hanc sententiam ita explicuit Gabr., 4, d. 17, q. 1, art. 3, dub. 2, et sumitur ex Adriano, q. 4 de Confess., circa finem, et Quodlib. 5, art. 2; et ex Medin., C. de Confess., q. de Confess. iteran. ob defectum confessoris; Cordub., in Summ. Hispana, q. 9; et idem docuit ex Cajet. Petrus Sot., lect. 6 de Confess.; et infra agentes de scientia idonei confessoris hoc latius ostendemus.

Quomodo iteranda sit confessio.

6. Jam vero superest, ut explicemus quomodo sit iteranda confessio peccatorum in his casibus, an scilicet, necesse sit distincte et ex professo ea iterum narrare, an sufficiat uno verbo dicere defectum prioris confessionis, et quod ea omnia, quæ aliquis male confessus est, iterum subjiciat clavibus. Respondetur, si subsequens confessio alteri sacerdoti fiat, tam distincte facienda est, ac si nulla præcessisset, quia ex priori alter sacerdos nullam notitiam consecutus est; oportet autem ut plenam recipiat. Si vero repetitio confessionis fit eidem sacerdoti, qui adhuc retinet memoriam sufficientem peccatorum, non erit necessarium singula dicere, sed omnia uno verbo subjicere supplendo defectum. Ratio est, quia supposita priori narratione, illud unicum verbum æquivalet distinctæ confessioni, quia sufficienter faciet praesentia peccata omnia in notitia confessoris. Sicut si sacerdos novit extra confessionem omnia peccata, uno verbo dici ei possunt in confessione, scilicet, se accusando de omnibus quæ alter novit. Et in his convenienti autores.

7. *Respondeatur ad questionem positam.* — *Varietas opinionum.* — *Prima opinio.* — *Seconda opinio.* — *Tertia opinio.* — Quando au-

tem sacerdos est idem, peccata vero jam memoria exciderunt, est varietas opinionum. Quidam simpliciter asserunt, repetendam esse omnino confessionem, quia prior nihil operari potest, cum neque in se, neque in memoria maneat; unde nullum verbum confuse dictum potest tunc æquivalere distinctæ confessioni, quia nihil juvatur ex præcedente. Et id tenet Corduba, in Summ., q. 6, et trahitur Bonaventuræ. Alii absolute dicunt necessarium non esse confessionem repetere distincte, quia memoria sacerdotis non est necessaria ad absolvendum; nam, si ego distuli absolutionem, possum post aliquot dies absolvere, etiamsi peccatorum non recordar. Ita sentit Med., Cod. de Confess., q. de Circumstant. mutant. speciem, et clarus, q. de Confessione facta pravo sacerdoti; et Adrian., q. 4 de Clavibus. Alii distinctione utuntur; nam vel hujusmodi sacerdos satisfactionem imposuit, et tunc aiunt non esse necessariam repetitionem distinctam propter rationem factam; si vero non imposuit satisfactionem, aiunt esse repetendam confessionem, quia licet ad absolutionem non sit necessaria distincta notitia et memoria, ad imponendam condignam poenitentiam et medicinam necessaria est. Sumitur ex Antonin., 3 p., tit. 14, cap. 19, § 4; Palud., in 4, d. 17, q. 5, n. 22; Sylvest., *Confessio*, 1, q. 3; Navar., cap. 9, num. 19.

8. *Vera opinio et questionis resolutio.* — Mihi vero, juxta paulo ante dicta aliter distinguendum occurrit; aut enim confessio fuit invalida ratione sui, scilicet, quia ex parte sua habuit essentialē defectum vel doloris, vel integratitatis, vel jurisdictionis ex parte confessoris; et tunc censeo confessionem esse omnino et distincte repetendam, si memoria excedit. Ratio est, quia prior non fuit materia confessionis, nec vera accusatio sacramentalis; et ideo sive sacerdos poenitentiam imposuerit, sive non, necessaria est iterata accusatio omnium peccatorum; cum autem non possit fieri uno confuso verbo propter rationem factam, distincte fieri necesse est. At vero si prior confessio ex parte sua habuit omnia requisita, solumque defuit forma rite prolata ad perficiendum sacramentum, tunc non est per se necessaria iteratio confessionis, sed sufficiet petere in illo foro absolutionem quæ defuit. Ex parte vero confessoris, ut rite et recte suo munere utatur, accommodari potest distinctio tertiae opinionis; nam, si jam imposuit poenitentiam, non indiget memoria

peccatorum; imo nec poenitentiae impositae, etiamsi Navarrus id dicat; sed satis est, ut recordetur hunc poenitentem fuisse rite confessum et bene dispositum, et quod postea nihil grave commiserit, in quo ejus testimonio standum est. Si autem poenitentiam non impo-
suit, et neque in particulari, neque secundum confusam aliquam et moralem rationem recordatur gravitatis peccatorum, seu status conscientiae poenitentis, oportet iteratam notiam postulare, ut recte fungatur munere suo, propter rationem tactam in tertia sententia. Si tamen de facto absolveret sine tali repeti-
tione, licet male faceret, sacramentum esset validum, quia habet omnia essentialia; sicut sacerdos, audita confessione gravissimorum peccatorum, nulla vel levissima poenitentia imposta absolveret, licet male faceret, sa-
cramentum conficeret, quia ille defectus ad æquitatem, non ad essentiam pertinet.

SECTIO VII.

*Utrum in aliquo casu necesse sit validam confes-
sionem iterare.*

1. *Proponuntur aliquot exceptiones circa posteriorem regulam.* — Prima exceptio. — *Reprobatur.* — *Censura suspicentis non irritat sacramentum, sed prohibet usum ejus.* — Circa posteriorem regulam in superiori sectione positam, declarandum est an aliquam exceptionem patiatur. Varii enim ca-
sus excipi solent, quos examinare oportet, quia nullus in rigore verus est. Prima ergo exceptio adhiberi solet, si poenitens excom-
municatus erat, et prius a peccatis quam a censura absolutus fuit. Sumitur ex Paludano, d. 17, q. 5, art. 3, et tenet Sylvester, *Confes-
sio*, 1, q. 3. Sed est impertinens, quia vel poenitens bona fide absolutus est a sacerdote ju-
risdictionem habente circa peccata, et tunc juxta veriorem doctrinam valida est absolu-
tio, et nulla est ratio obligationis iterum con-
fidi aliquid ex illis peccatis, sed tantum procurandi absolutionem a censura, quia sola censura suspicentis non irritat sacramentum, per se loquendo, sed solum prohibet usum ejus; quod secus est de excommunicatione absolventis, quia privat illum jurisdictione, ut infra tractando de excommunicatione la-
tius dicetur. At vero si talis poenitens mala fide ita absolutus sit, sciens se graviter pec-
care, sic recipiendo absolutionem, tunc sa-
cramentum est nullum ex defectu doloris et integratis. Et idem esset, si talis esset cen-

sura, ut auferret jurisdictionem ab absolvente, quia videlicet reservata est absque ullo privi-
legio, vel consuetudine; et in his casibus re-
petenda erit confessio; tamen haec non est exceptio, quia illa confessio tunc invalida est.

2. *Secunda exceptio.* — *Reprobatur.* — *Res-
pondetur ad rationem Adriani.* — Secunda ex-
ceptio est, si confessio fuerit informis quoad effectum, licet in substantia fuerit valida, quia non remittit peccatum, et ita cessat ratio de medio necessario sufficienter applicato. Ita tenet Adrian., q. 5 de Confess., dub. 4, qui addit aliam rationem, quia illa confessio pec-
caminosa est, et per actum peccaminosum non impletur præceptum. Haec vero sententia improbabilis est, et contra omnes alias Doc-
tores. Nam in opinione eorum qui non admit-
tunt sacramentum validum et informe, non habet locum, ut per se patet. Alii vero, qui ad-
mittunt hoc sacramentum informe, propter hoc maxime id faciunt, ut excusent homines ab iterandis confessionibus, quia obligatio so-
lum est ad recipiendum verum sacramentum poenitentiae circa talia peccata. Unde ratio est, quia si confessio fuit valida, absolution fuit vera; ergo poenitens vere manet absolutus ab illis peccatis in ordine ad claves; ergo non te-
netur iterum ea subjecere clavibus; et ita jam illi applicatum est sufficienter medium illud necessarium ad remissionem peccatorum, quod Christus Joann. 20 instituit in illis verbis: *Quorum remiseritis peccata.* Propter quod in superioribus dicebamus, talem absolu-
tionem habere suum effectum recedente fictione, quia est vera, et ita, quantum est ex se, dat ef-
fectum; quod si invenit obstaculum, manet in acceptione divina, ut ablato impedimento effectum conferat. Et ita responsum est ad primam rationem dubitandi. Ad rationem vero Adriani respondetur, et falsum assume-
re, quia potest præceptum impleri per actum bonum quoad substantiam, licet ab homine male fiat; et præterea male applicare, quia juxta veriorem sententiam quam supra tra-
tavi, nunquam confessio est valida, si in ipsa committatur actuale peccatum, præsentium mortale.

3. *Tertia exceptio.* — *Reprobatur.* — *Du-
biu[m] inter auctores.* — *Resolvitur.* — Tertia exceptio adduci solet, quando in confessione omisso est aliquod peccatum, vel confessio non satis illud percepit. Sed haec exceptio non magis necessaria est quam precedens; aut enim peccatum illud omissum est mala fide,

et ex certa scientia; et tunc iteranda quidem est confessio, quia non est valida, et ita non est exceptio. Aut omissum est illud peccatum ex ignorantia vincibili et mortaliter culpabili; et tunc sunt opiniones inter auctores, an talis confessio valida sit, ut supra tactum est, et infra etiam dicetur; tamen juxta illas lo-
quendum est consequenter; nam qui admit-
tunt illam confessionem esse validam, negant manere obligationem iterum confidendi alia peccata, quæ dicta fuere. Et ita est sine dubio dicendum propter dicta in proximo superiori puneto. Ego vero censeo illam confessionem esse invalidam, ac proinde, per se loquendo, iterandam, nisi aliqua ignorantia invincibilis excusat. Aut denique peccatum illud omissum est bona fide ex justa causa, vel naturali obli-
vione; et tunc illud quidem peccatum con-
fitendum erit; aliorum vero repetitio non est necessaria, per se loquendo, ut recte D. Thom. in 4, d. 17, q. 3, art. 4, q. 2, ad 3, et omnes. Et ratio est clara ex dictis. Neque est verum, gravitatem talis peccati oblii non posse satis explicari sine consorio aliorum, ut propterea alia sint repetenda; nam in peccatis numero distinctis, moraliter loquendo, id non contingit; in circumstantiis vero quæ mutant speciem, posset aliquid id accidere, et ex illo accidente poterit esse necessarium repetere illud peccatum cum quo habet con-
nectionem, non vero alia, quia illud non est propter integratem, sed propter manifesta-
tionem peccati oblii, quæ aliter fieri non poterit. Sicut etiam, cum necessarium est ad manifestationem praesentis status, vel periculi, aliquid commemorare de consuetudine præterita, faciendum id est, non per se propter integratem, sed propter manifesta-
tionem praesentis delicti cum circumstantiis ne-
cessariis, vel ad explicandam conscientie dispositionem, quod etiam fieri oportet; et ideo tunc non plus dicere de præteritis necesse est, quam ad prædictum finem sit necessar-
ium.

4. Atque eodem modo sentiendum est de alia parte hujus exceptionis, scilicet, si sa-
cerdos non satis percepit; cum enim confes-
sio haec sit necessaria propter notitiam con-
fessoris, taliter fieri debet, ut ab ipso audiatur et intelligatur; quare, si poenitens ex industria, vel sciens et videns, aliquid ita diceret, ut ab alio non perciperetur, confessio esset nulla, quia perinde est ac si non diceretur, et ideo iteranda. Si autem bona fide ita con-
fessus est, nihil tenetur iterare eorum quæ

nam qui factus est **impotens** ad implendum votum, non tenetur in aliud commutare, sed omnino excusatur; et qui jejunare non potest die præcepto, non tenetur dare eleemosynam vel quid simile; sic ergo in præsenti. In illo ergo casu, si quis peccavit omissendo satisfactionem, solum tenebitur peccatum illud cum aliis postea commissis confiteri.

6. Quinta exceptio. — **Duo inferuntur.** — **Pri-**
mum. — Quinta exceptio est, quando pœnitens generaliter confitetur, etiamsi omnino voluntarie id faciat, quia licet simpliciter non teneatur iterum confiteri peccata prius rite confessa, supposito tamen quod generaliter vult confiteri, et ita dicit confessori, tenetur confiteri omnia peccata quæ commisit illo tempore de quo confitetur, etiamsi rite illa confessus jam fuisse. Ita tenet Victoria in Sum., n. 166, quem sequitur Ledesma, 2, p. 4, q. 8, art. 2, dub. 15. Quorum fundamen-tum est, quia alias pœnitens decipit confessorem in re gravi. Ex quo fundamento infertur, si pœnitens non decipiat confessorem, ut si aperte dicat se nolle omnia exacte dicere, sed aliqua ad majorem quietem conscientiae, tunc nihil peccare. Et in hoc nullum est du-bium, quia nulla est ibi ratio peccati, vel al-terius obligationis.

7. Secundum, quo dicta exceptio corruit. — Rursus etiamsi absolute dicat se velle confessionem generalem facere, et aliquid grave jam rite confessum taceat, non censeo esse peccatum mortale, quod colligitur etiam ex auctoribus supra citatis. Et specialiter indicat Medin., de Confess., q. 14, quæ est de con-fessione casuum reservatorum, notab. penult., et Navar. in Summ., c. 21, n. 38. Ratio est, quia vel illa non est propria deceptio, vel licet sit, non est gravis, quia mendacium illud non est contra ipsum sacramentum, cum nihil omittat, quod simpliciter sit de ne-cessitate sacramenti; neque efficit, ut illud sacramentale judicium injuste fiat, et sine debita æquitate; quia confessor tantum de-bet judicare de his quæ pœnitens confitetur, et si in illis servet æquitatem, servat in omni-bus quæ simpliciter necessaria sunt. Neque aliunde mendacium illud est perniciosum, quia neque ipsi confessori, neque alteri grave no-cumentum infert, et ad summum esse po-test quædam simulata hypocrisis, dum con-fessor existimat pœnitentem in longiori tem-pore pauciora peccasse, quam revera pecca-terit, quæ non est materia gravis, quia non est perniciosa, nec inferens injuriam sacra-

mento admodum gravem. Unde Cajet., verb. **Confessio**, et alii fatentur, si quis dicat con-fessori se velle confiteri omnia venialia pec-cata, quæ post ultimam confessionem com-misit, licet aliquid taceat, non peccare mor-taliter. At vero peccatum mortale, semel rite confessum, in ordine ad iterandam confessio-nem perinde fere se habet ac peccatum ve-niale, quia similiter non est materia neces-saria **confessionis**; igitur, per se loquendo, nullum in hoc est peccatum mortale, sed so-lum veniale.

8. Ultima exceptio. — **An possit Ecclesia præcipere ut peccata semel confessa iterum confiteantur.** — **Sententia affirmativa.** — **Sen-tentia negativa.** — Ultima exceptio est, nisi intercedat præceptum humanum, aut votum obligans pœnitentem ad hujusmodi confes-sionem. De quo multa disputant Theologi, scilicet, an possit Ecclesia hoc præceptum im-ponere. Aliqui enim absolute affirmant, ut Henric., Quodlib. 10, q. 4; et Major, d. 17, q. 6; et Sylvest., dict. q. 9. Imo non defuer-unt qui dicent, ex vi c. **Omnis utriusque sexus, obligari de facto fideles ad hoc, si infra annum aliqua peccata confessi sunt non propriis sacerdotibus, sed aliis ex privilegio.** Sed illa sententia nimis falsa est, ut infra suo loco videbimus. Alii ergo absolute negant esse potestatem in Ecclesia ad imponendum tale præceptum, D. Thom., Quodlib. 1, a. 12; Durandus, d. 17, q. 15; Almain., q. 4; Palu-dan., q. 5; Dion. Cister., d. 23; Navarr., qui refert alios, dicto c. 9, in principio. Funda-menta omitto, quia similia afferam sectione se-quentie in simili dubio.

9. Vera solutio questionis cum distinctione. — **Ego** breviter sentio duobus modis posse in-telligi hanc obligationem. Primo præcise ob-integritatem et perfectionem sacramenti; se-cundo ob aliquem usum ejus, propter ra-tionem aliquam religiosam et honestam. Priori modo sine dubio dicendum, non posse eam obligationem imponi, vel quia ma-teria, non perlinens ad essentiam sacra-menti ex Christi institutione, non potest per alterius hominis voluntatem fieri de substan-tia vel perfectione sacramenti; vel quia illa causa jam terminata est, et ideo non potest ad perfectionem judicii iterum per se per-tinere; vel denique quia alias posset semper et peccatorum omnium iterata confessio exigi, et si millies fieret, quia non est major ra-tio de secunda quam de tertia, vel qualibet alia repetitione; illud autem absurdum est.

10. Dubitationi satisfit. — De posteriori autem modo potest esse nonnulla major du-bitatio, et ideo iterum distinguendum est. Quia duobus modis potest intelligi hæc obli-gatio: primo ex absoluta voluntate alterius præcipientis; secundo ex suppositione aliqua quæ includat voluntarium consensum, et quasi pactum initum cum ipso pœnitente. De hoc modo posteriori non dubito, quin possit hæc obligatio suscipi a peccatore, primo per votum; potest enim aliquis voto se obligare, verbi gratia, ad generalem confessionem fa-ciendam, vel totius vitæ, vel unius anni, etiamsi saepius rite confessus sit, quia talis usus sacramenti est bonus, et potest esse in consilio; actus autem hujusmodi potest esse materia voti. Deinde ratione status, volunta-rie assumpti quasi sub hac conditione, potest esse eadem obligatio, ut si in aliqua religione sit statutum generaliter confitendi semel in anno de rebus illius anni, ut referunt aucto-res citati esse in religione Cisterciensi, etiam sub obligatione ad mortale. In quo non vi-deo repugnantiam, quamvis non judicem esse consulendum, quia est plus periculosum quam utile; unde satis est, si proponatur ut regula conferens ad perfectionem. Præterea hoc modo est usitatum in Ecclesia, ut in ca-sibus reservatis detur facultas pœnitenti, ut propter necessitatem aliquam possit confiteri sacerdoti inferiori sub conditione comparendi postea coram superiore, ad quem per se talis casus pertinebat, de quo dicemus infra agen-tes de casibus reservatis. At vero priori modo dicendum est, secluso consensu et voluntate pœnitentis, non posse hanc obligationem ab-soluto præcepto imponi. Ratio potissima est, quia hæc est propria materia consilii, et ideo per se non cadit sub præceptum humanum. Item quia est res valde difficilis, et nullus po-test esse finis, vel nulla necessitas, propter quam expediatur tale præceptum imponere; quod magis constabit ex his quæ dicam sec-tione sequente, ubi auctores referam.

SECTIO VIII.

Utrum pertineat ad integratatem confessionis ve-nialia peccata confiteri.

1. Veritas Catholica est non esse necessa-rium venialia confiteri. — Veritas certa et Ca-tholica est non esse necessarium confiteri venialia peccata, ut integra sit confessio. Ita definit Conc. Trid., sess. 14, cap. 5, et can. 7. Constatque ex supra dictis de materia remo-

ta, ubi ostendimus hæc peccata esse mate-riam sufficientem, non tamen necessariam. Ratio a priori est Christi institutio, de qua nobis per traditionem, et Ecclesiæ declara-tionem constat. Congruentia vero est, quia hæc peccata sunt leviora, et non causant naufragium animæ; pœnitentia vero solum est simpliciter necessaria post naufragium. Item quia aliud esset difficultatum, cum pec-cata venialia facile multiplicantur. Item quia propter hanc causam ante hoc sacramentum non erat necessaria formalis pœnitentia ad remissionem horum peccatorum; hoc autem sacramentum, cum sit sacramentum pœnitentiæ, solum propter illa peccata necessari-um esse debuit, propter quæ necessaria erat pœnitentia. Rursus ex D. Thom. supra, q. 85, art. 1, ad 8, quia ad remissionem venialium per se non est necessaria infusio gratiæ; et ideo non oportet institui aliquid sacra-men-tum, quod est gratiæ instrumentum, ut ne-cessarium ad illorum remissionem. Ex quo intelligimus, posse sine ullo peccato confes-sionem horum peccatorum venialium omitti, vel omnino, vel ex parte, pro arbitrio pœnitentis. Quod expresse etiam docuit Concilium Tridentinum, dicens, esse utile et honestum haec confiteri, posse tamen sine culpa omitti. Neque in hac generali doctrina traduntur ali-quæ exceptions.

2. An possit Ecclesia præcipere confessio-nem venialium. — Solum solet hic dubitari, an possit Ecclesia præcipere confessionem venialium. Nam aliqui Theologi simpliciter negant, ut Palud., d. 17, q. 2, art. 4; Sylvest., Confess., 1, q. 13; late Sot., d. 18, p. 1, art. 3, circ. fin. Alii vero Theologi affirmant posse Ecclesiam imponere hanc obligationem con-fitendi venialia peccata. Ita sentit Alens., 4 p., q. 77, memb. 1, art. 1 et 2, et memb. 2, art. 5, alias, q. 48, memb. 4, p. 8, § 5. D. Thom. etiam in 4, d. 5, art. 1, q. 3, videtur aperte supponere hoc esse in potestate Eccle-siae. Et Bonav., d. 17, art. 4, q. 1; Richard., art. 2, q. 4, ad 1. Sed inter hos auctores videtur esse nonnulla æquivocatio, quia non distingunt illos duos modos obligationis, quos in sectione præcedenti ultimo loco pos-sui. Unus dici potest quoad specificationem actus, nimurum, si confessio venialium exigeatur, ut confessio integre et perfecte fiat, etiamsi pœnitens habeat mortalia peccata, de quibus confiteri possit. Alius dici potest quoad exercitium actus confitendi et susci-piendo sacramentum pœnitentiae, ut si Eccle-

sia præcipiat, ut omnes fideles tali die vel tempore confiteantur, sive habeant mortalia peccata, sive venialia tantum.

3. Prima conclusio. — Instantia. — Solvitur. — Dico ergo primo, Ecclesiam non posse obligare fideles priori modo ad confitenda venialia peccata, sicut in simili diximus de mortalibus confessis. Hoc ad summum probant rationes Sotii. Præcipua est, quia Ecclesia non potest mutare materiam sacramenti; ergo nec facere materiam necessariam, quæ juxta Christi institutionem necessaria non est. Sed instari potest, quia ex aliis materiais alias sufficientibus, potest Ecclesia unam definire et prescribere sub præcepto, ut in Ecclesia Latina determinavit consecrationem fieri in azymo, et non in fermentato. Respondetur esse dissimilem rationem, quia in præsenti quædam materia est simpliciter necessaria de jure divino, scilicet peccatum mortale non confessum; et ideo quando talis materia reperitur, non potest Ecclesia aliam addere ut necessariam. Quod si aliquando ex præcepto Ecclesiæ aliquid adjungitur materiae necessariæ, ut in consecratione calicis gutta aquæ additur vino, illud non est ut illa sit materia, vel pertineat ad integratatem ejus; sed est aliqua sacra cæremonia propter aliquam significationem; quod in præsenti locum non habet. Unde etiam sumitur alia differentia, quod in aliis sacramentis illa materiae determinatio solet fieri propter aliquam solemnitatem vel reverentiam in publico usu sacramenti, vel certe propter significationem; neutra autem ratio habet locum in confessione. Accedit, quod in hoc sacramento ex necessitate præcepti sequitur necessitas sacramenti, seclusa ignorantia, ut in superioribus dictum est, quod non sequitur in aliis; et ideo majori ratione non debet Ecclesia præcipere aliquid ut necessarium ad integratatem hujus sacramenti, quod per se necessarium non sit. Denique hoc sacramentum per se vimo ordinatur ad remissionem culpæ; et ideo illa culpa, ad cuius remissionem non est necessarium hoc sacramentum, non potest fieri materia necessaria ejus.

4. Atque hæc assertio multo certior est, si intelligatur de omnibus venialibus peccatis, quia obligatio ad confitenda omnia esset intolerabilis; ea vero quæ hujusmodi sunt, non possunt generatim præcipi universæ Ecclesiæ; hac enim ratiōne, ea quæ sunt materia consilii, non possunt in præcepto constitui; inter illa vero merito ponitur confessio omnium

venialium. At vero, si sermo esset de uno vel alio veniali, non est adeo improbable quod possit Ecclesia ad ejus confessionem obligare directe, id est, ad confitendum illud, etiamsi cum aliis esset conjunctum; nam interdum fert aliquam censuram pro veniali peccato, scilicet, minorem excommunicacionem, ad cujus censura absolutionem necessaria est manifestatio talis peccati. Nihilominus tamen verius censeo illud non posse præscribi perse, propter sacramentalem confessionem, tanquam necessarium ad integratatem ejus, propter rationes factas; et quia talis confessio nec ad remissionem venialis peccati est necessaria, cum aliis modis sufficienter tolli possit, neque etiam potest præcipi propter correptionem vel emendationem talis peccati, quia est materia levis, et medicina adeo rigorosa non est proportionata, saltem ut ponatur sub præcepto. Denique neque ad decentiam, vel reverentiam sacramenti potest hoc esse necessarium, ut per se patet. Nec obstat illud de censura, quia ad tollendam censuram non est necessaria sacramentalis confessio culpæ; quod si quis ea uti velit propter majus secretum, id est accidentarium.

5. Ultima conclusio. — Dico vero ultimo, posse Ecclesiam absolute præcipere usum hujus sacramenti, ita ut indifferenter omnes obligent ad illud recipiendum, sive habeant conscientiam peccatorum mortalium, sive tantum venialium. Hoc tantum intendunt auctores posterioris sententiae. Et probatur, quia in eo præcepto nihil est alienum ab institutione hujus sacramenti, neque continet aliud adeo difficile, ut excedat materiam præcepti; sed est quoddam opus religionis, quod a fidelibus frequenter et facile exercetur, et in aliqua occasione potest prudenter judicari valde conveniens ad placandum Deum in communi et publica necessitate, vel ad alium similem finem; cur ergo non poterit Ecclesiasticus Prelatus, et præsentim Summus Pontifex illud præcipere? Sicut etiam præcipere posset, ut omnes communientiam extra tempus alias præscriptum, sicut præcipit jejunium, vel aliquid simile. Est etiam aliud exemplum; nam juxta probabilem sententiam confirmatio vel extrema unctio ex vi solius divini juris non sunt in præcepto; et tamen nemo negabit posse Ecclesiam præcipere usum talis sacramenti, maxime ocurrēt aliqua extraordinaria et rationabili causa; ergo similiter in præsenti. Neque

contra hoc procedunt rationes prioris sententie; nam per hoc præceptum non fit veniale peccatum necessaria materia, neque de integratate hujus sacramenti, quia nemo obligabitur tunc ad confitenda omnia venialia, imo neque aliquod illorum, si habeat aliud peccatum, etiam iterum confessum; solum ergo imponitur necessitas in exercilio et usu sacramenti; et hæc per Ecclesiam adjungi potest aliquando, etiamsi de jure divino non sit.

6. Objectiones. — Sed contra est, quia non potest Ecclesia obligare ad faciendam confessionem de peccatis rite confessis; ergo nec de venialibus. Item non potest facere ut confessio venialis peccati sit necessaria ad remissionem ejus, quia non potest tollere alia media sufficientia ex opere operantis ad hunc effectum, neque etiam potest præcipi confessio alicujus peccati, nisi ob remissionem ejus, quia ad hoc solum est institutum; ergo. Tandem, quia alias posset Ecclesia hoc modo præcipere confessionem omnium venialium.

7. Satisfit objectionibus. — Respondetur, inter peccata venialia secundum se, et alia rite confessa, in hoc esse differentiam, quod semper homo habet aliam materiam hujus sacramenti, preter illa peccata confessa, nimis aliquid venialia, et ideo, moraliter ac regulariter loquendo, etiamsi usus hujus sacramenti simpliciter præcipiatur, non est necessaria confessio talium peccatorum, sicut posset esse confessio venialium. Et licet verum sit primarium finem hujus sacramenti esse remissionem peccati, nihilominus tamen sunt alii fines, propter quos præcipi potest usus hujus sacramenti, ad majorem conscientiæ securitatem et puritatem, et ad cultum Dei, et ad placandum ipsum, et ad impetrandum aliquid ab eo, ac denique propter aliquod bonum commune Ecclesiæ. Ad ultimum negatur sequela, quia confessio omnium venialium cum necessaria non sit ad integratatem hujus sacramenti, neque ad usum et susceptionem ejus potest esse necessaria; et ideo nec directe præcipi potest, ut dictum est, neque indirecte et consequenter, præcipiendo usum sacramenti. Seus vero est de confessione venialium absolute et simpliciter, quæ interdum necessaria esse potest ad usum hujus sacramenti.

8. Instantia. — Resolvitur. — Dices, per votum posse se aliquem obligare ad confessionem venialium etiam omnium. Soto supra simpli citere reprehendit hujusmodi votum

confitendi venialia. Ego vero imprimis nego consequentiam, quia, ut supra dixi, plura possunt sub votum cadere, quam sub præceptum, nempe opera perfectionis et consilii. Deinde votum confitendi venialia, quod tantum indirecte ad hoc obligat, quando non est alia materia, quia est votum toties, vel cum tali frequentia confitendi, non solum non esse reprehensibile, verum potius esse valde laudabile, ut a fortiori constat ex dictis. Votum autem confitendi directe venialia, etiam existente alia materia, si sit de omnibus venialibus absolute et simpliciter, non est consulendum nequa laudandum, quia esse potest periculoso, et moraliter est fere impossibile. At vero votum confitendi aliquod veniale in particulari, præsentim quod ex deliberatione fit, et facile cognosci, et explicari potest, et cuius correctio ad magnum bonum animæ pertinere potest, illud facile potest esse votum prudens et consulendum, quia est de meliori bono et utile, et moraliter non affert grave periculum nec insuperabilem difficultatem. De illius autem obligatione, constat ex genere suo esse ad mortale, in particulari vero iudicium erit juxta materiae gravitatem. Occurrebat tamen statim hoc loco quæstio, an hoc præceptum Ecclesiasticum, quod diximus esse possibile, de facto impositum sit. Sed de hac redicimus infra in proprio loco, agentes de præcepto Ecclesiastico confessionis.

SECTIO IX.

Utrum sit de integratæ confessionis confiteri peccata dubia.

1. Prima propositio. — In hac re communis doctrina in tribus propositionibus consistit. Prima est, necessarium esse confiteri dubia peccatorum mortalium. Ita D. Thom., d. 17, q. 3, art. 1, et d. 2, q. 2, art. 3; et ibi Palud., q. 2, circa fin.; Rich., d. 16, art. 5, q. 1; Sot., d. 18, q. 2, art. 4; Medin., Cod. de Confess., q. de Confess. facta pravo sacerdoti; Navarr., cap. 9, n. 14; Sylvest., Confessio, 2, q. 2; Vict., n. 130, et alii Summi. Ratio communis est, quia in dubiis tuta pars est eligenda; si quis autem omittat confiteri peccatum in hoc dubio, exponit se periculo omittendi aliquid, quod vere commisit; si autem illud dicat, nulli periculo se exponit; ergo tenetur eam eligere tanquam tutam. Prælerea Concilium ait confitenda esse omnia peccata mortalia, quæ sunt in conscientiæ; ergo ita sunt confitenda, sicut su-